

PRZEDMIOTOWE ZASADY OCENIANIA Z EDUKACJI DLA BEZPIECZEŃSTWA

I. CELE OCENIANIA OSIĄGNIĘĆ UCZNIÓW:

1. Ocenianie bieżące z zajęć edukacyjnych ma na celu monitorowanie pracy ucznia oraz przekazywanie uczniowi informacji o jego osiągnięciach edukacyjnych pomagających w uczeniu się, poprzez wskazanie, co uczeń robi dobrze, co i jak wymaga poprawy oraz jak powinien dalej się uczyć.
2. Dostarczenie uczniom, rodzicom i nauczycielom informacji o postępach, trudnościach i specjalnych uzdolnieniach ucznia.
3. Umożliwienie nauczycielom doskonalenia organizacji i metod pracy.

II. OCENIANIU PODLEGAJĄ:

1. Wiedza i umiejętności ucznia.
2. Poniższe obszary aktywności ucznia:
 - poruszanie się w języku przedmiotu
 - rozwiązywanie problemów
 - praca projektowa – abstrakcyjność myślenia, sposób ujęcia zagadnienia, umiejętność pracy grupowej
 - aktywność na lekcjach
 - stosowanie wiedzy przedmiotowej w sytuacjach praktycznych
 - praca w grupach
 - aktywność dodatkowa (poza zajęciami)
 - samodzielna praca na lekcjach
 - prace długoterminowe (np. projekt)
 - znajomość i stosowanie algorytmów postępowania ratunkowego
 - poszukiwanie, porządkowanie i wykorzystywanie informacji z różnych źródeł
 - wkład pracy (postępy) ucznia
3. Dodatkowe prace wykonane zlecone przez nauczyciela.
4. Działalność pozalekcyjna ucznia na rzecz bezpieczeństwa i edukacji prozdrowotnej (kurs pierwszej pomocy, olimpiady, konkursy, koła zainteresowań).

III. SPOSOBY POMIARU OSIĄGNIĘĆ EDUKACYJNYCH UCZNIĄ

1. Formy ustne:
 - odpowiedzi
 - aktywność na lekcjach
 - prezentacja

2. Formy pisemne:

- prace klasowe, testy, sprawdziany, kartkówki
- referaty
- efekty pracy zespołowej
- opracowania algorytmów zachowań w sytuacjach zagrażających zdrowiu lub życiu

3. Formy praktyczne:

- symulacja urazów, pozoracja ran i wypadku.
- ćwiczenia praktyczne w zakresie udzielania pierwszej pomocy.
- uczestnictwo w imprezach (przygotowanie imprez dla młodzieży szkolnej i pozaszkolnej).
- udział w wolontariacie młodzieżowym w ramach edukacji rówieśniczej
- praca w grupie.
- praca metodą projektu.

4. zeszyt przedmiotowy

- systematyczność prowadzenia notatek oraz sposób udzielenia odpowiedzi na pytania.
- treść merytoryczna.
- Walory estetyczne (prowadzony długopisem lub piórem i czytelnie, bez powyrywanych stron oraz jakichkolwiek zapisków niezwiązanych z przedmiotem).

IV. FORMY AKTYWNOŚCI UCZNIĄ PODLEGAJĄCE OCENIE

1. Sprawdzian pisemny

Informuje o nabytych przez ucznia wiadomościach i umiejętnościach z materiału objętego sprawdzianem oraz umiejętnościach łączenia prostych faktów i wyciągania wniosków. Zapowiadany jest dwa tygodnie wcześniej i przypomniany tydzień wcześniej, a oceniony w ciągu dwóch tygodni.

Po omówieniu sprawdzian oddany jest wyłącznie do wglądu przez ucznia, po czym przechowywany jest przez nauczyciela do końca roku szkolnego.

Uczeń nieobecny pisze go w terminie wyznaczonym przez nauczyciela (dogodnym dla obu stron), zadania (pytania) dotyczą tego samego zakresu tematycznego, jednak są różne.

Poprawiony jest w terminie do dwóch tygodni.

Uczeń, któremu udowodniono niesamodzielną pracę podczas pisania sprawdzianu uzyskuje ocenę niedostateczną, bez możliwości jej poprawy.

2. Kartkówka

Obejmuje materiał z trzech ostatnich tematów, może być niezapowiedziana, oceniona jest w ciągu tygodnia, sprawdza stopień opanowania materiału oraz systematyczność pracy ucznia. Największe znaczenie w pracy ma merytoryczna poprawność odpowiedzi.

Uczeń, któremu udowodniono niesamodzielną pracę podczas pisania kartkówki uzyskuje ocenę niedostateczną, bez możliwości jej poprawy.

3. Wypowiedź ustna

Stwarza możliwość uzyskania informacji zwrotnej dotyczącej:

- aktualnego stanu wiedzy i umiejętności ucznia;
- umiejętności prezentowania wyników pracy indywidualnej bądź grupowej;
- umiejętności prezentowania wypowiedzi i posługiwania się językiem przedmiotu;
- umiejętności stosowania odpowiedniej argumentacji podczas dyskusji.

Odpowiedź ustna jest z zasady odpowiedzią indywidualną i wszelkie próby kontaktu z innymi uczniami skutkują wystawieniem oceny niedostatecznej uczniowi odpowiadającemu i podpowiadającemu.

4. Zadanie domowe

W przypadku braku zadania uczeń ma obowiązek uzupełnić zadanie na następną lekcję.

Uczeń ma prawo poprawić ocenę niedostateczną za zadanie domowe w terminie dwóch tygodni od jej uzyskania.

Uczeń, który odrobił zadanie domowe w sposób nieprawidłowy, ale samodzielnie, rzetelnie i zgodnie ze swoimi możliwościami nie otrzymuje oceny niedostatecznej i ma możliwość jego poprawy na następną lekcję. Jeżeli uczeń nie poprawi zadania otrzymuje ocenę niedostateczną.

Uczeń, któremu udowodniono niesamodzielną pracę podczas odrabiania zadania domowego (spisanie od kolegi, łamanie praw autorskich, przedstawianie pracy innej osoby, jako własnej) uzyskuje ocenę niedostateczną, bez możliwości jej poprawy.

5. Aktywność

- uczestnictwo w dyskusji,
- kierowanie pracą w grupie,
- przygotowanie pomocy dydaktycznych.

6. Praca na lekcji

- wykonywanie poleceń nauczyciela,
- sporządzanie notatek w zeszycie przedmiotowym,
- uczestnictwo w różnych formach pracy na lekcji (praca indywidualna, grupowa, zbiorowa),
- wykonywanie ćwiczeń.

7. Ćwiczenia praktyczne

Każdy uczeń zalicza raz w roku: RKO, pomoc nieprzytomnemu i omdłalemu. Jest to warunek niezbędny do otrzymania oceny dobrej z przedmiotu.

Każdy uczeń bierze udział w ćwiczeniach praktycznych wykonywanych podczas zajęć. Jest to warunek niezbędny do otrzymania oceny dostatecznej.

Każdy uczeń raz w roku zalicza symulacje zgłoszenia informacji o zdarzeniu oraz bierze udział w ewakuacji na wypadek niebezpiecznej sytuacji. Jest to warunek niezbędny do otrzymania oceny dopuszczającej z przedmiotu.

8. Rozwiązywanie problemów

Sposób oceniania zależy od rodzaju problemu i charakteru zadania, jakie uczniowie mają wykonać. Przy ocenianiu będzie brane pod uwagę m.in. to, czy:

- uczeń trafnie definiuje problem;
- posługuje się sprawnie językiem przedmiotu;
- rozwiązanie jest realistyczne, spójne i adekwatne do problemu;
- uwzględnia zależności łączące różne elementy tej sytuacji oraz interesy jej uczestników;
- skrótowy zapis w punktach kolejnych kroków postępowania;

Oceniane będą trzy etapy pracy nad rozwiązywaniem problemu:

a) *diagnoza problemu* (charakter; podmioty zaangażowane w daną sytuację, ich potrzeby, interesy, przewidywane reakcje – zwłaszcza reakcje osób będących w szoku; warunki zewnętrzne określające sytuację; specyficzne okoliczności i ograniczenia oraz możliwości rozwiązania problemu);

b) *poszukiwanie rozwiązania problemu* (strategia – zwłaszcza poszukiwanie analogii, dobór kolejnych kroków postępowania; analiza różnych wariantów rozwiązania; wybór optymalnego rozwiązania na podstawie przyjętych założeń; opis rozwiązania problemu);

c) *uzasadnienie wyboru przyjętego ostatecznie wariantu* (dlaczego takie, a nie inne rozwiązanie zostało przyjęte, jakie czynniki zadecydowały o wyborze rozwiązania, przewidywania dotyczące trudności i zagrożeń życia lub zdrowia mogące się pojawić w trakcie realizacji zadań – umiejętność przewidywania i zapobiegania zagrożeniom).

9. Odgrywanie ról, gry symulacyjne

Zgodnie z programie edukacji dla bezpieczeństwa, uczniowie na bardzo wielu lekcjach będą odgrywać różne role lub uczestniczyć w grach symulacyjnych.

Ocenianiu podlegają:

-*Merytoryczne przygotowanie się do danej roli* (zapoznanie się z informacjami dotyczącymi sytuacji, rodzaju urazu – zagrożenia, umiejętność wykorzystania zdobytej wiedzy i reagowania na zmianę – np. w sytuacji, gdy udzielana pomoc jest niewłaściwa);

-*Przekonujące wejście w rolę odgrywanej postaci* (używanie argumentów i zachować typowych dla danej sytuacji);

-*Poziom zaangażowania ucznia i jego efektywność* (współpraca z innymi uczestnikami socjodramy lub gry symulacyjnej, uważne śledzenie przebiegu gry i trafne wykorzystywanie możliwości, które daje mu odgrywana rola).

- *Zachowanie kultury, powagi i bezpieczeństwa* wobec wszystkich obecnych w sali, ze

szczególnym uwzględnieniem osób biorących bezpośredni udział w ćwiczeniach.

10. Zadania nadobowiązkowe

Mogą być realizowane w formie projektów, prac badawczych, gier dydaktycznych, szkiców, planów ewakuacji, ciekawych rozwiązań dydaktycznych. Za zadanie nadobowiązkowe, twórcze, wykraczające poza program nauczania, uczeń może otrzymać ocenę celującą

V. OGÓLNE KRYTERIA WYMAGAŃ NA POSZCZEGÓLNE STOPNIE

Prace klasowe, testy i kartkówki są oceniane w systemie punktowym:

100 % celujący

86 – 94% - bardzo dobry

71 - 85% - dobry

51 - 70% - dostateczny

31 - 50% - dopuszczający

0 - 30% - niedostateczna

celujący

- uczeń w pełni opanował wiadomości i umiejętności podstawowe i ponadpodstawowe objęte programem uzupełnione informacjami z innych źródeł;
- uczeń bierze czynny, zaangażowany i twórczy udział w zajęciach lekcyjnych;
- uczeń systematycznie i wzorowo prowadzi zeszyt przedmiotowy pod względem merytorycznym i estetycznym;
- uczeń wykazuje dociekliwość oraz rozwija swoje umiejętności i nawyki oraz postawy;
- uczeń posiada wiedzę i umiejętności wykraczające poza program; które są owocem samodzielnych poszukiwań i przemyśleń;
- uczeń biegle posługuje się zdobytymi wiadomościami w rozwiązywaniu problemów teoretycznych lub praktycznych z programu nauczania, proponuje rozwiązania nietypowe, rozwiązuje także zadania wykraczające poza program nauczania;
- uczeń jest przykładem dla innych w stosowaniu zasad bezpieczeństwa;
- uczeń potrafi wzorowo wykonać RKO, udzielić pomocy nieprzytomnemu i omdlałemu;
- uczeń osiąga sukcesy w konkursach i olimpiadach przedmiotowych kwalifikując się do finałów na szczeblu wojewódzkim (regionalnym) albo krajowym lub posiada inne porównywalne osiągnięcia;
- uczeń uczestniczy w imprezach (przygotowanie imprez dla młodzieży szkolnej i pozaszkolnej);
- uczeń bierze udział w wolontariacie młodzieżowym

bardzo dobry

- uczeń w pełni opanował wiadomości podstawowe i ponadpodstawowe; uzupełniając je samodzielnie dobranymi lub wskazanymi przez nauczyciela źródłami informacji na temat

- przedmiotu nauczania lub w wyniku rozważania nad realizowanymi treściami;
- uczeń sprawnie posługuje się zdobytymi wiadomościami i umiejętnościami;
 - uczeń rozwiązuje (wykonuje) samodzielnie problemy teoretyczne i praktyczne objęte programem nauczania wykorzystując rozmaite źródła informacji;
 - uczeń potrafi stosować posiadaną wiedzę i umiejętności do rozwiązywania zadań trudnych i problemów w nowych sytuacjach (zastosowanie nauczanych treści w nauce, pracy i życiu codziennym);
 - uczeń wykazuje się aktywnością podczas zajęć;
 - uczeń systematycznie i wzorowo prowadzi zeszyt przedmiotowy pod względem merytorycznym i estetycznym;
 - uczeń samodzielnie i starannie wykonuje zadania;
 - uczeń systematycznie jest przygotowany pod względem merytorycznym do wykonywania ćwiczeń praktycznych;
 - uczeń potrafi samodzielnie wykonać RKO, udzielić pomocy nieprzytomnemu i omdlałemu;
 - uczeń zawsze stosuje się do zasad bezpieczeństwa.

dobry

- uczeń w stopniu dobrym opanował wiadomości i umiejętności podstawowe i ponadpodstawowe;
- uczeń poprawnie stosuje wiadomości i umiejętności zdobyte w procesie kształcenia;
- uczeń stosuje wiadomości i umiejętności do rozwiązywania (wykonania) samodzielnego typowych zadań teoretycznych lub praktycznych;
- uczeń systematycznie prowadzi zeszyt przedmiotowy pod względem merytorycznym i estetycznym;
- uczeń bierze udział w lekcji oraz wykazuje gotowość i zdolność zabierania głosu w dyskusjach (ewentualnie po zachęceniu ze strony nauczyciela);
- uczeń starannie wykonuje ćwiczenia obowiązkowe;
- uczeń zawsze posiada zestaw opatrunkowy na zajęciach z pierwszej pomocy;
- uczeń potrafi prawidłowo wykonać RKO, udzielić pomocy nieprzytomnemu i omdlałemu;
- uczeń stosuje się do zasad bezpieczeństwa.

dostateczny

- uczeń opanował podstawowe wiadomości i umiejętności objęte programem nauczania;
- uczeń posiada luki w wiadomościach o charakterze szczegółowym;
- uczeń rozwiązuje (wykonuje) typowe zadania teoretyczne lub praktyczne o średnim stopniu trudności;
- uczeń wykazuje gotowość do zabierania głosu w dyskusjach po zachęceniu ze strony nauczyciela;
- uczeń wykonuje ćwiczenia niestarannie, ale poprawnie;
- uczeń potrafi wykonać RKO, udzielić pomocy nieprzytomnemu i omdlałemu z niewielką pomocą nauczyciela;

dopuszczający

- uczeń ma niewielkie braki w opanowaniu wymagań podstawowych, ale braki te nie przekreślają możliwości wykonania prostych zadań;
- uczeń rozwiązuje (wykonuje) korzystając ze wskazówek nauczyciela typowe zadania praktyczne o niewielkim stopniu trudności,
- uczeń ma kłopoty z poprawnym wykonaniem zadań, ale wykonuje je w sposób staranny w stosunku do swoich możliwości;
- uczeń przyswoił podstawy wykonywania RKO, udzielania pomocy nieprzytomnemu i omdlałemu;
- uczeń wykazuje bierność podczas zajęć;
- uczeń wykonuje przy pomocy nauczyciela łatwiejsze ćwiczenia.
- uczeń często stosuje się do zasad bezpieczeństwa.

niedostateczny

- uczeń ma braki w opanowaniu wymagań podstawowych, braki te przekreślają możliwości uzyskania przez danego ucznia podstawowej wiedzy z przedmiotu;
- uczeń nie jest w stanie, nawet przy pomocy nauczyciela rozwiązać (wykonać) typowych zadań praktycznych o niewielkim stopniu trudności;
- uczeń nie prowadzi zeszytu przedmiotowego;
- uczeń nie posiada zestawu opatrunkowego na zajęciach z pierwszej pomocy;
- uczeń w sposób arogancki i niekulturalny odnosi się do nauczyciela i kolegów podczas zajęć;
- uczeń przejawia lekceważący stosunek do postawionych mu zadań i poleceń;
- uczeń wykazuje brak zainteresowania przedmiotem, nie pracuje na lekcji i nie wykazuje dobrych chęci do pracy pomimo zachęt nauczyciela;
- uczeń nie stosuje się do zasad bezpieczeństwa.

VI. SZCZEGÓŁOWE KRYTERIA WYMAGAŃ NA POSZCZEGÓLNE STOPNIE

I. Pierwsza pomoc w nagłych wypadkach

Lp.	Temat lekcji	Wymagania programowe	
		Podstawowe (ocena dopuszczająca i dostateczna)	Ponadpodstawowe (ocena dobra, bardzo dobra, celujący)
		Uczeń:	
1.	O czym będziemy się uczyć na lekcjach – zasady bezpieczeństwa Nasz klasowy kontrakt.	<ul style="list-style-type: none">– wymienia główne założenia programowe przedmiotu– wypowiada się na temat swoich zainteresowań, oczekiwań wobec nauczyciela oraz proponowanych treści i metod pracy	<ul style="list-style-type: none">– rozumie i wskazuje elementy humanitarne w programie przedmiotu– zna zasady przynależności do organizacji SIM PCK– zna regulaminy interesujących go konkursów i zawodów sportowo-obronnych

		<ul style="list-style-type: none"> – prawidłowo składa meldunek do rozpoczęcia lekcji – rozumie znaczenie zredagowanych zasad pracy na lekcjach – planuje swoją naukę zgodnie z wymaganiami przedmiotowymi 	<ul style="list-style-type: none"> – formułuje i redaguje wnioski dotyczące zasad obowiązujących na lekcji – rozróżnia wymagania podstawowe i ponadpodstawowe
2.	Istota udzielania pierwszej pomocy	<ul style="list-style-type: none"> – uzasadnia znaczenie udzielania pierwszej pomocy – wyjaśnia zasady zachowania się ratujących (świadków zdarzenia) w miejscu wypadku – omawia zasady zabezpieczenia miejsca wypadku 	<ul style="list-style-type: none"> – ocenia zachowanie się świadków zdarzenia (ratujących) na miejscu wypadku – rozpoznaje stopień zagrożenia osoby poszkodowanej i wyjaśnia zasady bezpiecznego postępowania w rejonie wypadku – wymienia prawne podstawy udzielania pomocy
3.	Łańcuch ratunkowy – czy masz prawo go zerwać?	<ul style="list-style-type: none"> – wzywa odpowiednią pomoc – wyjaśnia zasady bezpiecznego postępowania w rejonie wypadku – rozpoznaje stopień zagrożenia osoby poszkodowanej 	<ul style="list-style-type: none"> – uzasadnia, że prawidłowe wezwanie pomocy może mieć istotne znaczenie dla ratowania życia poszkodowanych – omawia poszczególne ogniwa łańcucha ratunkowego
4.	Ocena stanu poszkodowanych	<ul style="list-style-type: none"> – postępuje według poznanego schematu ratunkowego – rozpoznaje zaburzenia podstawowych funkcji życiowych organizmu – rozpoznaje podstawowe urazy u poszkodowanego na podstawie badania systemowego – wzywa odpowiednią pomoc – omawia zasady bezpiecznego postępowania ratownika 	<ul style="list-style-type: none"> – dowodzi konieczności udzielania pierwszej pomocy w przypadku zaburzeń czynności życiowych poszkodowanego – rozpoznaje stopień zagrożenia osoby poszkodowanej i wyjaśnia zasady bezpiecznego postępowania w rejonie wypadku
5.	Postępowanie podczas zasłabnięć i utraty przytomności	<ul style="list-style-type: none"> – rozpoznaje stan przytomności i bada oddech – wymienia zagrożenia dla osoby nieprzytomnej – układa osobę nieprzytomną w pozycji bezpiecznej – udziela pomocy osobie omdlałej – zapobiega omdleniu – stosuje schemat postępowania ratowniczego 	<ul style="list-style-type: none"> – rozpoznaje stopień świadomości u osoby przytomnej – zna przyczyny i objawy nagłych zasłabnięć i zachorowań – wykazuje związek między utratą przytomności a zagrożeniem życia
6.	Pierwsza pomoc w zaburzeniu oddychania i krążenia	<ul style="list-style-type: none"> – omawia zasady aseptycznego i bezpiecznego postępowania ratownika – rozpoznaje czynności życiowe poszkodowanego lub ich brak – wykonuje samodzielnie resuscytację 	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia najczęstsze przyczyny zaburzeń czynności życiowych poszkodowanego – uzasadnia konieczność rozpoznania urazu i podjęcia szybkiej akcji ratunkowej w sytuacji zagrożenia życia – wymienia zagrożenia dla osoby

		<ul style="list-style-type: none"> – krążeniowo-oddechową – postępuje według poznanego schematu ratowniczego – wzywa odpowiednią pomoc 	nieprzytomnej
7.	Pierwsza pomoc w zranieniach, skaleczeniach i ranach	<ul style="list-style-type: none"> – stosuje podstawowe zasady opatrywania ran – stosuje właściwe opatrunki w zależności od rodzaju urazu i umiejscowienia rany – opatruje rany umiejscowione na poszczególnych częściach ciała – posługuje się chustą trójkątną podczas opatrywania ran i unieruchamiania kończyn – tamuje krwawienia – wyjaśnia zastosowanie poszczególnych materiałów opatrunkowych 	<ul style="list-style-type: none"> – uzasadnia konieczność opatrywania ran – wyjaśnia znaczenie pojęć: aseptyka i antyseptyka – wyjaśnia sposoby zapobiegania zakażeniom – omawia zasady postępowania aseptycznego i bezpiecznego dla ratownika – rozpoznaje stopień zagrożenia osoby poszkodowanej i wyjaśnia zasady bezpiecznego postępowania w rejonie wypadku
8.	Tamowanie krwotoków	<ul style="list-style-type: none"> – charakteryzuje krwotoki i wyjaśnia niebezpieczeństwa z nimi związane – tamuje krwotoki zewnętrzne za pomocą opatrunku – stosuje opatrunek uciskowy – omawia zasady aseptycznego i bezpiecznego postępowania ratownika 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia, dlaczego duże krwotoki i wstrząs pourazowy zagrażają życiu – przeciwdziała rozwojowi wstrząsu – układa poszkodowanego w odpowiedniej pozycji w zależności od umiejscowienia urazu – rozpoznaje stopień zagrożenia osoby poszkodowanej i wyjaśnia zasady bezpiecznego postępowania w rejonie wypadku
9.	Postępowanie we wstrząsie pourazowym	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia, dlaczego duże krwotoki i wstrząs pourazowy zagrażają życiu – wzywa odpowiednią pomoc – przeciwdziała rozwojowi wstrząsu 	<ul style="list-style-type: none"> – rozpoznaje stopień zagrożenia osoby poszkodowanej i wyjaśnia zasady bezpiecznego postępowania w rejonie wypadku – układa poszkodowanego w zależności od umiejscowienia urazu – uzasadnia znaczenie udzielenia pierwszej pomocy w sytuacji wystąpienia wstrząsu
10.	Urazy kości i uszkodzenia stawów	<ul style="list-style-type: none"> – udziela pomocy w przypadku złamania, zwichnięcia lub skręcenia – stosuje podręczne środki do unieruchomienia urazu – stosuje unieruchomienie obłożeniowe – wzywa odpowiednią pomoc 	<ul style="list-style-type: none"> – zna przyczyny urazów kostno-stawowych – uzasadnia znaczenie udzielenia pierwszej pomocy w sytuacji wystąpienia wstrząsu
11.	Wpływ wysokich temperatur na organizm człowieka	<ul style="list-style-type: none"> – omawia skutki działania wysokiej temperatury na organizm ludzki – udziela pierwszej pomocy osobie poszkodowanej przy oparzeniu 	<ul style="list-style-type: none"> – rozpoznaje stopień zagrożenia osoby poszkodowanej i wyjaśnia zasady bezpiecznego postępowania w rejonie wypadku – charakteryzuje stopnie oparzeń

		<ul style="list-style-type: none"> – termicznym – przeciwdziała rozwojowi wstrząsu – wyjaśnia, dlaczego wstrząs pourazowy zagraża życiu – wzywa odpowiednią pomoc 	<ul style="list-style-type: none"> – termicznych – charakteryzuje rodzaje zagrożeń towarzyszących rozległym oparzeniom – uzasadnia znaczenie udzielania pierwszej pomocy w oparzeniach termicznych – wyjaśnia, jak należy gasić odzież palącą się na człowieku
12.	Wpływ niskich temperatur na organizm człowieka	<ul style="list-style-type: none"> – omawia skutki działania niskich temperatur na organizm ludzki – udziela pomocy w przypadku odmrożeń miejscowych – przeciwdziała rozwojowi wstrząsu – wyjaśnia, dlaczego wstrząs pourazowy zagraża życiu – wzywa odpowiednią pomoc 	<ul style="list-style-type: none"> – rozpoznaje stopień zagrożenia osoby poszkodowanej i wyjaśnia zasady bezpiecznego postępowania w rejonie wypadku – charakteryzuje rodzaje zagrożeń towarzyszących rozległym odmrożeniom
13.	Oparzenia chemiczne	<ul style="list-style-type: none"> – omawia zasady zabezpieczenia miejsca wypadku – omawia zasady aseptycznego i bezpiecznego postępowania ratownika – udziela pierwszej pomocy w zależności od rodzaju oparzenia – uzasadnia znaczenie udzielania pierwszej pomocy w oparzeniach chemicznych 	<ul style="list-style-type: none"> – rozpoznaje stopień zagrożenia osoby poszkodowanej i wyjaśnia zasady bezpiecznego postępowania w rejonie wypadku – omawia rodzaje zagrożeń występujących podczas udzielania pierwszej pomocy
14.	Postępowanie w przypadku zatruc	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia najczęstsze przyczyny zatruc – ustala zakres pierwszej pomocy przy zatruciach pokarmowych, lekami, gazami i środkami chemicznymi – rozpoznaje stan przytomności i bada czynności życiowe poszkodowanych – wymienia zagrożenia dla osoby nieprzytomnej – wzywa odpowiednią pomoc 	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia drogi przenikania trucizn do organizmu – rozpoznaje stopień zagrożenia osoby poszkodowanej i wyjaśnia zasady bezpiecznego postępowania w rejonie wypadku – ocenia niebezpieczeństwo grożące poszkodowanemu – omawia zasady zabezpieczenia miejsca wypadku
15.	Postępowanie w różnych sytuacjach zagrożenia życia	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia, jak należy udzielać pierwszej pomocy podczas kąpieli, załamania lodu, porażenia prądem – rozpoznaje stan poszkodowanego, bada czynności życiowe – zapobiega rozwojowi wstrząsu – wymienia zagrożenia dla osoby nieprzytomnej 	<ul style="list-style-type: none"> – rozpoznaje stopień zagrożenia osoby poszkodowanej i wyjaśnia zasady bezpiecznego postępowania w rejonie wypadku – udziela pomocy osobie porażonej prądem

16.	Pierwsza pomoc w wypadku drogowym	<ul style="list-style-type: none"> – opisuje podstawowe techniki podnoszenia i odciągania poszkodowanych – rozpoznaje stan poszkodowanego, bada czynności życiowe – omawia zasady zabezpieczenia miejsca wypadku – wzywa odpowiednią pomoc 	<ul style="list-style-type: none"> – omawia podstawowe zasady transportowania poszkodowanych – zna zasady ewakuacji poszkodowanych z zagrożonego terenu – planuje zakres pierwszej pomocy w wypadku drogowym (w zależności od sytuacji) – stosuje schemat postępowania ratunkowego w wypadkach komunikacyjnych
-----	-----------------------------------	--	--

II. Zagrożenia życia i zapobieganie im

Lp.	Temat lekcji	Wymagania programowe	
		Podstawowe	ponadpodstawowe
		Uczeń:	
17.	Zagrożenia powodziowe	<ul style="list-style-type: none"> – przedstawia typowe zagrożenia zdrowia i życia podczas powodzi – omawia zasady ewakuacji ludności i zwierząt z terenów zagrożonych – uzasadnia potrzebę przeciwdziałania panice 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia zasady zaopatrzenia ludności ewakuowanej w wodę i żywność – planuje czynności domowników na wypadek zagrożenia powodziowego – uzasadnia konieczność podejmowania przedsięwzięć przeciwepidemicznych na terenach objętych powodzią – uzasadnia konieczność przestrzegania określonych zasad i podporządkowania się pewnym rygorom w rejonach powodziowych
18.	Zagrożenia pożarowe	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia najczęstsze przyczyny powstawania pożarów – charakteryzuje zagrożenia pożarowe w domu, szkole i najbliższej okolicy – rozpoznaje i prawidłowo reaguje na sygnał alarmu o pożarze w szkole – wyjaśnia, jak należy gasić zarzewie ognia – wyjaśnia, jak należy gasić odzież palącą się na człowieku 	<ul style="list-style-type: none"> – uzasadnia potrzebę przeciwdziałania panice – wskazuje w szkole miejsca szczególnie zagrożone wystąpieniem pożaru i uzasadnia swój wybór – planuje postępowanie uczniów po usłyszeniu sygnału o pożarze – uzasadnia celowość przestrzegania zasad ochrony przeciwpożarowej
19.	Zagrożenia związane z działalnością człowieka	<ul style="list-style-type: none"> – opisuje rodzaje zagrożeń związanych z działalnością człowieka – omawia zasady zachowania się podczas wypadków i katastrof komunikacyjnych, technicznych i innych 	<ul style="list-style-type: none"> – uzasadnia potrzebę przeciwdziałania panice – planuje ewakuację rodziny na wypadek klęski żywiołowej
20.	Zagrożenia wywołane	<ul style="list-style-type: none"> – opisuje pożądane zachowania ludności w sytuacji zagrożeń 	<ul style="list-style-type: none"> – planuje kolejność działań domowników w sytuacji zagrożenia chlorem gazowym

	substancjami toksycznymi	<p>chemicznych</p> <ul style="list-style-type: none"> – rozpoznaje znaki substancji toksycznych na pojazdach i budowlach – wyjaśnia zasady postępowania w przypadku awarii instalacji chemicznej, środka transportu, rozszczelnienia zbiorników z substancjami toksycznymi 	– wymienia rodzaje znaków substancji toksycznych i miejsca ich umieszczania
21.	Źródła promieniowania jądrowego i jego skutki	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia sposoby zabezpieczania żywności i wody przed skażeniami – opisuje sposoby ochrony przed szkodliwym działaniem substancji promieniotwórczych – wyjaśnia, na czym polegają zabiegi sanitarne i specjalne 	<ul style="list-style-type: none"> – omawia wpływ środków promieniotwórczych na ludzi, zwierzęta, żywność i wodę – wyjaśnia znaczenie pojęć: odkażanie, dezaktywacja, dezynfekcja i dezynsekcja – wskazuje korzyści płynące z zastosowania izotopów w różnych dziedzinach życia

III. Ochrona ludności

Lp.	Temat lekcji	Wymagania programowe	
		podstawowe	ponadpodstawowe
		Uczeń:	
23.	Indywidualne sposoby ochrony przed skażeniami	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia różne części ubioru chroniące oczy, drogi oddechowe i skórę przed skażeniami i zakażeniami – wykorzystuje różne materiały do wykonania zastępczych środków ochrony dróg oddechowych i skóry 	– proponuje zastępcze środki ochrony skóry i dróg oddechowych dla swojej rodziny
24.	Ostrzeganie i alarmowanie ludności o zagrożeniach	<ul style="list-style-type: none"> – rozpoznaje rodzaje alarmów i sygnałów alarmowych – omawia rodzaje alarmów – wskazuje drogi ewakuacji w szkole – omawia sposób zachowania się uczniów po usłyszeniu sygnału alarmu (np. o podłożeniu ładunku wybuchowego, pożaru itp.) w szkole – umie zachować się w szkole po ogłoszeniu alarmu 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia zasady zachowania się ludności po usłyszeniu sygnału alarmowego – uzasadnia konieczność znajomości sygnałów alarmowych
25.	Główne zadania ochrony ludności i obrony cywilnej	– opisuje międzynarodowy znak obrony cywilnej	<ul style="list-style-type: none"> – omawia podstawy prawne funkcjonowania ochrony ludności i obrony cywilnej w Polsce – wymienia podstawowe dokumenty ONZ

			regulujące funkcjonowanie obrony cywilnej na świecie
26.	Bezpieczne wakacje	– wymienia podstawowe zasady bezpiecznego zachowania	– uzasadnia potrzebę bezpiecznego zachowania licznymi przykładami

VII. ZASADY WYSTAWIANIA OCENY ŚRÓDROCZNEJ I ROCZNEJ – są zgodne z zasadami zawartymi w Wewnątrzszkolnym systemie oceniania

VIII. TRYB I WARUNKI UZYSKANIA WYŻSZEJ NIŻ PRZEWIDYWANA OCENY ROCZNEJ - są zgodne z zasadami zawartymi w Wewnątrzszkolnym systemie oceniania

IX. SPOSÓB I ZASADY INFORMOWANIA UCZNIÓW I RODZICÓW O OSIĄGNIĘCIACH I POSTĘPACH EDUKACYJNYCH UCZNIÓW

1. Uczeń za odpowiedź ustną, ćwiczenia praktyczne uzyskuje ocenę wraz z ustnym jej uzasadnieniem.
2. Uczeń ma prawo wglądu do sprawdzonej i ocenionej pracy pisemnej własnej w obecności nauczyciela i uzyskania zwięzłej motywacji (ustnej lub pisemnej) uzyskanej oceny,
3. Przy punktowej ocenie sprawdzianów nauczyciel podaje liczbę punktów na poszczególne oceny.
4. W przypadku pracy niepunktowanej nauczyciel podaje zalety i braki w pracy,
5. Prawo wglądu do prac mają także rodzice (prawni opiekunowie) ucznia podczas zebrań z rodzicami lub podczas indywidualnych spotkań z wychowawcą klasy lub nauczycielem przedmiotu,
6. O ocenach otrzymanych podczas lekcji edukacji dla bezpieczeństwa rodzice informowani są poprzez zapisy w Dzienniku elektronicznym, podczas zebrań,
7. Na miesiąc przed wystawieniem oceny końcowej informuje się rodziców o zagrożeniu oceną niedostateczną.

X. SZCZEGÓŁOWE CELE EDUKACYJNE ZAWARTE W PODSTAWIE PROGRAMOWEJ

1. Główne zadania ochrony ludności i obrony cywilnej.

Uczeń:

- 1) omawia podstawy prawne funkcjonowania ochrony ludności i obrony cywilnej w Rzeczypospolitej Polskiej;
- 2) wymienia podstawowe dokumenty ONZ regulujące funkcjonowanie obrony cywilnej w świecie.

2. Ochrona przed skutkami różnorodnych zagrożeń.

Uczeń:

- 1) przedstawia typowe zagrożenia zdrowia i życia podczas powodzi, pożaru itp.;
- 2) omawia zasady ewakuacji ludności, zwierząt z terenów zagrożonych;
- 3) wyjaśnia zasady zaopatrzenia ludności ewakuowanej w wodę i żywność;
- 4) charakteryzuje zagrożenia pożarowe w domu, szkole i najbliższej okolicy;
- 5) wyjaśnia, jak należy gasić zarzewie ognia;
- 6) wyjaśnia, jak należy gasić odzież palącą się na człowieku;
- 7) omawia zasady zachowania się podczas wypadków i katastrof komunikacyjnych, technicznych i innych;
- 8) uzasadnia potrzebę przeciwdziałania panice.

3. Źródła promieniowania jądrowego i jego skutki.

Uczeń:

- 1) omawia wpływ środków promieniotwórczych na ludzi, zwierzęta, żywność i wodę;
 - 2) wymienia sposoby zabezpieczenia żywności i wody przed skażeniami;
 - 3) wyjaśnia znaczenie pojęć: odkażanie, dezaktywacja, dezynfekcja, deratyzacja;
 - 4) wyjaśnia, na czym polegają zabiegi sanitarne i specjalne.
4. Oznakowanie substancji toksycznych na środkach transportowych i magazynach.

Uczeń:

- 1) wymienia rodzaje znaków substancji toksycznych i miejsca ich eksponowania;
- 2) rozpoznaje znaki substancji toksycznych na pojazdach i budowlach;
- 3) wyjaśnia zasady postępowania w przypadku awarii instalacji chemicznej, środka transportu lub rozszczelnienia zbiorników z substancjami toksycznymi;
- 4) wykorzystuje różne materiały na zastępcze środki ochrony dróg oddechowych i skóry.

5. Ostrzeganie ludności o zagrożeniach, alarmowanie.

Uczeń:

- 1) definiuje i rozpoznaje rodzaje alarmów i sygnałów alarmowych;
- 2) charakteryzuje zasady zachowania się ludności po ogłoszeniu alarmu;
- 3) umie zachować się w szkole po ogłoszeniu alarmu.

6. Bezpieczeństwo i pierwsza pomoc. Uczeń:

- 1) uzasadnia znaczenie udzielania pierwszej pomocy;
- 2) omawia zasady postępowania aseptycznego i bezpiecznego dla ratownika;
- 3) wzywa odpowiednią pomoc;
- 4) rozpoznaje stopień zagrożenia osoby poszkodowanej i wyjaśnia zasady bezpiecznego postępowania w rejonie wypadku;
- 5) omawia zasady zabezpieczenia miejsca wypadku;
- 6) wyjaśnia, jak należy udzielać pomocy w wypadku drogowym, podczas kąpieli, załamania lodu, porażenia prądem;
- 7) omawia sposób wnoszenia poszkodowanego ze strefy zagrożenia;
- 8) rozpoznaje stan przytomności, bada oddech i tętno;
- 9) wymienia zagrożenia dla osoby nieprzytomnej;
- 10) układa osobę nieprzytomną w pozycji bezpiecznej;
- 11) wykonuje samodzielnie resuscytację krążeniowo-oddechową;
- 12) udziela pomocy osobie porażonej prądem;

- 13) wyjaśnia, dlaczego duży krwotok i wstrząs pourazowy zagrażają życiu;
- 14) tamuje krwotok za pomocą opatrunku;
- 15) udziela pomocy przy złamaniach i zwichnięciach;
- 16) udziela pomocy przy zatruciach: pokarmowych, lekami, gazami, środkami chemicznymi;
- 17) omawia skutki działania niskiej i wysokiej temperatury na organizm ludzki;
- 18) udziela pomocy osobie poszkodowanej przy oparzeniu termicznym i chemicznym.